

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 913/2019
04.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Драгица Бркић и Александар Веселиновић, адвокати из ..., против туженог ББ, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1776/18 од 14.11.2018. године, у седници одржаној 04.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1776/18 од 14.11.2018. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П1 645/18 од 25.04.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 234.744,00 динара у року од осам дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 645/18 од 25.04.2018. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужба тужиоца у делу исплате зараде из добити за 2011. и 2012. годину повучена, па је поступак у том делу обустављен. Ставом другим изреке, тужбени захтев тужиље је усвојен и обавезан тужени да јој исплати на име мање исплаћене зараде у 2011. и 2012. години износе са каматом ближе описане у том делу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1776/18 од 14.11.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље, а жалба туженог усвојена и преиначена првостепена пресуда у ставовима 2, 3. и 4. изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилца је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог од 01.06.2006. године. Радни однос јој је престао споразумом о престанку радног односа од 06.08.2012. године. Тужени је тужили исплатио отпремнину у укупном износу од 580.523,50 динара бруто умањена за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање на терет запосленог. Влада Републике Србије, тужени, репрезентативни синдикати код туженог и репрезентативни синдикати на нивоу Републике Србије су 17.06.2008.године закључили су Социјални програм за ББ Чланом 9. овог програма, тужени се обавезао да одмах након преузимања ББ изврши једнократно и трајно повећање зарада запослених у висини од 15% у односу на месец који је претходио преузимању уз обавезу да тако утврђене зараде убудуће усклађује са индексом трошкова живота уз реалан раст у складу са резултатима пословања и растом бруто друштвеног производа у периоду важења Социјалног програма (17.06.2008. до 31.12.2012. године). Тужени се по члану 10. обавезао да се реална вредност зарада запослених које су утврђене чланом 9. не смањује. Преузимање ББ извршено је 11.02.2009. године. Тужени је свим запосленима, осим менаџерима I и II групе исплатио једнократни додатак на зараду од 15% за месец април 2009. године на основу Одлуке од 30.04.2009. године, којом је предвиђена наведена исплата утврђена чланом 42. Колективног уговора туженог. У наредном периоду па до 31.12.2012. године увећање од 15% није исплаћивано. На основу налаза вештака утврђена је висина разлике између зараде која је тужиоцима исплаћена и увећане зараде за 15% која би тужиоцима припала у траженом периоду.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиле основан налазећи да је без значаја за одлуку чињеница да је тужени за април месец о чему је донео посебну одлуку, а затим у наредном периоду након априла 2009. године увећао основну зараду запослених па је тужили у процентима који одговарају кретању индекса трошкова живота у 2009. години односно индекса потрошачких цена у 2011, 2012. и 2013. години о чему је доносио посебне одлуке, као и чињеница да тужени у складу са резултатима пословања запосленима па и тужили извршио исплате на име премија на основу Правилника о исплати премије из 2009. године, а потом касније на основу општег стандарда друштва – квартални и годишњи бонуси (премије) исплаћујући зараду тужили у целом спорном периоду у складу са закљученим уговором о раду, одредбама важећег КУ и одговарајућим општим актима друштва које исплате су веће у односу на разлику од 15% тражене основне зараде тужиле.

Супротно, по оцени другостепеног суда наведени социјални програм не представља непосредан и аутономан извор права за запослене већ само намеће обавезе купцу да у циљу реализације зацртаних циљева приватизације туженог ББ предузме одговарајуће мере да се исти циљеви током трајања и реализију.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Социјални програм за ББ закључен је на основу Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области ... привреде, Протокола о основним условима куповине од стране ВВ акције компаније ББ, које чине 51% оснивачког капитала, као и Колективног уговора за ББ. Потписници овог акта су: у име Владе Републике Србије – Министарство рударства и енергетике Републике Србије, у име Друштва за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет ... и истраживање и производњу ... ББ – председник Управног одбора и Генерални директор, репрезентативни синдикати код послодавца: Јединствена синдикална организација ББ и Јединствена синдикална организација ББ1, репрезентативни синдикати на нивоу Републике Србије и гране: Самостални синдикат радника ... Србије и Синдикат ... -

Имајући у виду учеснике (потписнике), време његовог трајања (три године-до 31.12.2012.године), а нарочито садржину Програма (дефинисање делатности, котирање акција, преузимање акција, заштита радног односа, заштита економског и социјалног положаја запослених, стандард запослених, вишак запослених, проценат увећања зараде), Социјални програм се може уподобити Колективном уговору из члана 247. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05) у вези члана 240. Закона о раду, јер се њиме уређују права и обавезе из радног односа. По члану 256. истог закона, општи и посебан Колективни уговор непосредно се примењују и обавезују све послодавце који су у време закључивања Колективног уговора чланови удружења послодаваца-учесника Колективног уговора.

Без обзира на назив акта (погрешно обележавање не шкоди), овако закључени Социјални програм има карактер општег акта-Колективног уговора који је тужени првобитно признао испуњавајући га (а такво одређење дали су и његови потписници у члану 6. став 2.) и примењује се непосредно. Имајући у виду да је послодавац у овако потписаном акту предвидео повећање зарада запослених једнократно и трајно и да своју обавезу није испунио (осим за један месец), тужиља основано потражује исплату разлике у заради. Ово потраживање представља разлику између исплаћене зараде по анексима уговора о раду и зараде која би јој припала по закљученом Социјалном програму и застарела за три године (члан 196. Закона о раду).

Како је Врховни касациони суд преиначио другостепену пресуду, то је на основу члана 165. став 2. Закона о парничном поступку одлучио о свим трошковима поступка, па је обавезао туженог да тужиљи надокнади трошкове у укупном износу од 234.744,00 динара, у року од 8 дана. Трошкови поступка се односе на састав тужбе у износу од 6.000,00 динара, састав три поднеска од по 6.000,00 динара (18.000,00 динара), приступ на шест одржаних рочишта по 7.500,00 динара (45.000,00 динара), приступ на три рочишта која нису одржана по 4.500,00 динара (13.500,00 динара), за састав жалбе 12.000,00 динара и ревизије 24.000,00 динара (36.000,00 динара), на основу тарифног броја 13,15. и 16. Тарифе о награма и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12). Као и трошкове судске таксе на тужбу износ од 3.820,00 динара, за првостепену пресуду, за жалбу и за другостепену пресуду по 12.053,00 динара, за ревизију 24.106,00 динара и за ревизијску пресуду 36.159,00

динара према тарифном броју 1. тачка 1. и 5, тарифном броју 2. тачка 1. и 11. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/94... 106/15) и трошкове вештачења у износу од 16.000,00 динара. Одлука о трошковима парничног поступка је донета у складу са успехом у спору, а на основу члана 153. став 1, 154. и 163, те 165. Закона о парничном поступку.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић